

El genocidi valencià a Albatera es recordat i no s'oblida

written by Llorenç Prats | 23 de desembre de 2022

Els valencians recorden molt bé el que va suposar la repressió franquista espanyola el 1939. La transformació del camp de treball republicà d'Albatera en **camp d'extermini** feixista, seguint l'evolució de la guerra civil va deixar una profunda cicatriu en aquella part propera a Elx i arreu del País Valencià. Molts valencians i espanyols republicans van quedar atrapats entre l'espasa i la paret, un cop la seva connexió amb Catalunya es va perdre després del desenllaç de la batalla de l'Ebre. Entre 28 de març i 18 d'octubre de 1939, Albatera va esdevenir un eficient camp d'extermini, sota les ordres del nou règim militar espanyol. Un dels pitjors mai recordats.

La resistència republicana valenciana i espanyola que va quedar atrapada al port d'Alacant va ser traslladada a aquest camp, del qual era molt difícil fugir i no oferia cap oportunitat de supervivència davant les malalties i la gana. Des d'Alacant, s'hi van traslladar entre 8.000 i **20.000 persones, en un ball de xifres** que indica com de fràgil és la memòria històrica i com encara s'impedeix aclarir l'abast genocida d'aquella instal·lació franquista espanyola.

Explica Francesc Viadel, periodista d'Algemesí, que existeixen testimonis de com els empresonats passaven una gana terrible i que quan rebien menjar, com per exemple, sardines salades, eren devorades amb deficiència sense prou aigua com per fer-se passar la set. Així tota una generació de valerosos valencians va sucumbir a una mort sòrdida sota la impassible venjança del feixisme espanyol. Del camp d'extermini d'Albatera, en el municipi de Sant Isidre, més enllà d'Elx, en queda una placa que diu "En record de tots els éssers humans que van patir i

morir **per un món més just i més lliure**".

La idea de l'extermini des de les noves autoritats espanyoles existia, com després tan bé argumentaria Joan Fuster, per mirar de destruir l'existència de la unitat de la nació catalana, o dels **Països Catalans**, com diria ell. La presència de la Catalunya sud dins de l'Estat espanyol és una constant que crea desestabilitat dins d'aquest estat postís, com continua passant ara (crisi institucional provocada per la reforma del codi penal espanyol i les lleis dels òrgans judicials), però una posició semblant al País Valencià ja seria definitiva per garantir la seva viabilitat, si més no, tal com ara coneixem l'Estat espanyol després de la planta imposada militarment el 1939 i que encara roman intacte.

L'exili català amb referents com Joan Sales, Raimon Galí o altres era el referent que va anar a cercar Joan Fuster per entendre les raons d'aquella **matussera voluntat genocida espanyola**. Una ment intel·lectual rigorosa, brillant i clarivident, com explica sovint el periodista esmentat, no podia quedar impassible davant de la magnitud de la tragèdia. El grup valencianista el Rat Penat no volia ni podia respondre aquestes preguntes fonamentals. Calia anar al fons i la resposta hi era: enmig del poble i de la seva història, i es deia la nació catalana, la real, la que va més enllà dels catalans estrictes.

I és que l'actualitat de la crònica del **soldat Ramon Muntaner** del 1325 quan evoca la mata de jonc és clara. Un de sol el pots estirar però tres entrelligats no hi ha manera de fer-los seguir. Són els territoris dels Països Catalans que units esdevenen una realitat inigualable en creativitat, fortalesa i determinació. L'Any Fuster ens ho ha recordat i el potencial és enorme, des del corredor mediterrani fins a temes científics i culturals. Som-hi!